

Rezumat

Instituția: Î.S. Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale

Denumirea proiectului: 15.817.06.13A „Platforma pilot pentru asigurarea evaluării calității și vizualizarea conținutului științific digital din Republica Moldova”, acronimul SCIFORM.

Conducătorul proiectului: dr. Igor COJOCARU

Direcția strategică: Patrimoniul național și dezvoltarea societății

Profilul de acreditare: Suport științific și instrumentar pentru dezvoltarea societății informaționale.

Obiectul de studiu: Sisteme informatice pentru managementul activităților de cercetare-dezvoltare-inovare.

Scopul: Elaborarea platformei-pilot pentru asigurarea evaluării calității conținutului științific și creșterea vizibilității interne și internaționale a acestuia.

Obiectivele proiectului:

- realizarea, pe baza unei concepții proprii cu caracter interdisciplinar (TIC, știință comunicării în masa, economia informației digitale și a media) a platformei-pilot ca suport informatic pentru creatorii și beneficiarii de conținut științific digital din Republica Moldova în vederea facilitării administrării sferei științei și inovării;

- asigurarea evaluării calității conținutului științific și creșterea vizibilității interne și internaționale a acestuia prin acces deschis;

- contribuirea la asigurarea transferului susținut al noilor cunoștințe științifice către societate și aplicarea acestora în economie, învățământ și administrația publică;

- contribuții la dezvoltarea societății informaționale din Republicii Moldova pe direcțiile ce decurg din asocierea la Uniunea Europeană.

Metodologia de cercetare:

Pentru implementarea proiectului au fost folosite metodele de cercetare general recunoscute, care țin de caracterul interdisciplinar al temei abordate, cât și de metode specifice domeniului sistemelor suport pentru evaluarea cercetărilor științifice, sferei publice al conținutului digital, tabloul sinoptic al dezvoltării societății informaționale, conținutul educațional virtual consolidat, bazat pe un regim de lucru colaborativ în mediu de rețea etc.

Cercetările s-au bazat și pe metodele științifice, inclusiv scientometrice; utilizarea indicatorilor de măsurare a activității științifice, a legilor folosite în bibliometrie, metode webometrice ș.a.

Din categoria metodelor specifice a fost utilizată metodologia (SDLC), bazată pe paradigma ciclului de viață al dezvoltării sistemelor, precum și abordarea RAD („Rapid Application Development”). Pentru conceperea platformei a fost utilizat modelul arhitecturii orientate către servicii (SOA).

Rezultatele obținute, importanța și noutatea lor:

Platforma realizată reprezintă un sistem unicat, care continuă, la nivelul unei generații superioare de suport informatic, sistemele elaborate anterior: EXPERT online și Instrumentul Bibliometric Național. Funcțiile aferente acestora au fost integrate într-o arhitectură comună orientată către servicii oferite pe principiul ghișei unic („one-stop” service) STIU.MD.

Proiectul a facilitat accesul la o generație superioară de soluții de asistare informatică a activităților din aria sa de cuprindere, arhitectură orientată pe servicii (SOA), consumator de fișiere XML, CSV, Excel etc.

Proiectul în cauză a dat curs cerințelor actuale și de perspectivă ale beneficiarilor interni, precum și celor ce decurg din asocierea RM la UE. Principalele rezultate se referă la:

- determinarea principalelor trăsături ale structurii și dinamicii conținutului științific digital în RM în perioada 2008-2014 și elaborarea recomandărilor pentru creșterea conținutului științific digital național până în anul 2020;
- elaborarea Tabloului sinoptic privind nivelul de dezvoltare a societății informaționale în RM, care constituie un barometru al societății informaționale;

- elaborarea modelului conceptual al arhitecturii platformei-pilot; a recomandărilor tehnice pentru furnizorii și beneficiarii de informații ai platformei-pilot; a specificațiilor tehnice pentru serviciile web preconizate; a proiectului arhitecturii de referință a platformei-pilot;
- operaționalizarea serviciilor și funcțiilor platformei, inclusiv a serviciilor de preluare a referințelor și conținuturilor digitale disponibile în RM, a serviciilor de căutare (inclusiv căutare avansată), accesare și extragere, a conținuturilor științifice digitale cu acces deschis, serviciilor de export de metadate ale publicațiilor științifice în format XML, a Registrului online a proiectelor din sfera științei și inovării finanțate din bugetul de stat, a Hărții de colaborare a autorului, a Modulului de asistență în evaluarea revistelor științifice, a Modulului de filtrare a articolelor în funcție de CZU ș.a.;
- testarea platformei; elaborarea Ghidurilor și recomandări de utilizare a platformei;
- ca un rezultat final a celor enumerate mai sus, integrarea la nivel de date, prin intermediul platformei elaborate, în conformitate cu standardul european CERIF, a informațiilor ce se referă la persoane, publicații, organizații, proiecte, conferințe, titluri academice, evenimente online, brevete și indicatori CDI;
- studiile bibliometrice efectuate în baza datelor furnizate de platformă;
- elaborarea Studiului Știința Deschisă în Republica Moldova în care au fost analizate politicile promovate, gradul și modul de deschidere a rezultatelor cercetării, stimularea deschiderii științei prin indicatorii folosiți în evaluare, infrastructurile utilizate și alte aspecte adiacente;

Aceste rezultate au permis implementarea prevederilor Strategiei Naționale de Cercetare-Dezvoltare 2020, a Strategiei “Moldova digitală 2020”, care vizează asigurarea suportului informatic al evaluării cercetării, promovarea generării conținutului și serviciilor digitale, asigurarea interoperabilității aplicațiilor de cercetare prin mijloace electronice.

Implementarea rezultatelor:

Rezultatele obținute au fost implementate în sistemele informatice gestionate de IDSI și sunt disponibile online tuturor părților interesate.

IBN a fost evaluat și înregistrat în mai multe platforme și directorii internaționale:

- 1 februarie 2016 - platforma webometrics.info
- 4 iunie 2018 - directoriul [ROAR](http://roar.org) (Registry of Open Access Repositories)
- 31 octombrie 2018 - directoriul [OpenDOAR](http://opendoar.org) (Directory of Open Access Repositories) .

Domeniile de aplicare:

Educație (526.2) Tehnologii informaționale, (344.1) Biblioteconomie, asistență informațională și arhivistică. Cercetare - Știința calculatoarelor și automată (se exclude dezvoltarea hardware și aspectul social), inginerie electrică, inginerie electronică, ingineria informației, Infodocumentare, biblioteconomie și știința informării. Economie - (75110) Activități de administrație generală.

Eficacitatea economică sau alt efect pozitiv:

Rezultatele proiectului au un impact benefic asupra comunității științifice și educaționale din Republica Moldova, favorizează creșterea contribuției științei la dezvoltarea economiei și a societății informaționale, precum și la integrarea în Spațiul European al cercetării. Facilitățile tehnice și gratuitatea accesului la conținutul digital favorizează aplicarea rezultatelor cercetării în economie, învățământ și alte sectoare de activitate, largesc aria de propagare a noilor cunoștințe în societate.

Platforma elaborată contribuie la creșterea vizibilității interne și internaționale a producției științifice naționale și facilitează formarea de comunități de cercetători pe teme de interes comun. Ea creează posibilități de reutilizare a informațiilor în baza cadrului de interoperabilitate în sfera CDI. Rezultatele proiectului facilitează colaborarea și comunicarea eficientă dintre actorii instituționali și comunitățile profesionale din țară în conceperea și aplicarea politicilor publice privind dezvoltarea societății informaționale. Rezultatele proiectului favorizează participarea RM în infrastructura informațională integrată în domeniul cercetării la nivel european (European Integrated Research Information Infrastructure) – obiectiv important al programului Europa 2020, precum și la crearea e-infrastructurii regionale comune a statelor membre ale Parteneriatului Estic.